

RAST

da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega
da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega
da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega

RAST 02
marec 2001

VSEBINA

Uvodnik	1
Mosp&Klub	2
Prometejev ogenj	4
V ospredju	5
Priročnik za zapeljivalce	6
Ocene	7
Literatura	8

Vsredini meseca februarja je bilo veliko medijske pozornosti v širšem slovenskem prostoru nasploh posvečeno odobritvi zakona za manjšino. Predsednik republike Slovenije Milan Kučan je dejal, da je zakon osnovan na

lje. Zelo verjetno bodo tiste pravice, ki so tam zajamčene odvisne od dobre volje raznih javnih uprav. Med zakonskimi določili, ki so nam jamčila pravice je bila med drugimi razsodba ustavnega sodišča 28 iz leta 1982. Razsodba pravi, da tudi tam, kjer ne obstajajo izvršni predpisi, ima pripadnik manjšine pravico, da z upravnimi in sodnimi oblastmi komunicira v

svojem jeziku. Sedaj izvršne norme obstajajo in nevarnost je, da postanejo odvisne od javnih oblasti. Zato je

MANJŠINSKI ZAKON: ALI SE GA LAHKO VESELIMO?

ta zakon v nekaterih pogledih zelo slab.

Zakon je "slab" tudi zato, ker ne predvideva ravni zaščite, ki jo imajo Italijani v Sloveniji in na Hrvaškem. Že samo dejstvo, da ima italijanska manjšina v Sloveniji pravico do veta v zvezi z manjšinskimi vprašanji, je zelo zgovorno. Mi pa se bomo morali sprijazniti s tako imenovano paritetno komisijo, ki jo bo sestavljalo deset Slovencev in deset Italijanov. Veliki dvomi ostajajo tudi glede zajamčenega zastopstva v zakonodajnih telesih.

Ker smo mladi tisti, ki gradimo bodočnost, je torej največje vprašanje, če bomo ta zakon znali uporabljati. Bomo na občinskem okencu zahtevali, da nas ogovorijo po slovensko; bomo zahtevali tolmača, ko nas bo ustavila policija na cesti? Problem ni torej toliko odvisen od raznih zakonskih določil, odvisen je od preprostih ljudi in njihove zavesti, da nekaj imajo in da lahko ta nekaj tudi uporabljajo.

Dobro se moramo zamisliti, če smo zares dobro ravnali, ko smo zahtevali to, kar sedaj imamo. Temu zakonu nekateri mladi in manj mladi namreč pravijo, da je prevara za celotno manjšino.

Primož Šturman

RAST,
mladinska priloga
Mladike,

34133 Trst,
ul. Donizetti 3

rast_mladika@hotmail.com

Pripravlja
uredniški odbor mladik

Pri tej številki so sodelovali: Primož Šturman, Jadranka Cergol, Staša Cvelbar, Sara Magliacane, Erika Hrovatin, Luka Pieri, Roberto Miljkovič, Erik Piccini in Breda Susič.

Številko je uredila
Breda Susič

Oblikoval
Matej Susič

Trst, februar 2001

Tisk Graphart snc
Obrtna cona Dolina
507/10 - Trst
tel. 040/8325009

italijanski ustavi in evropskih normah zaščite. Popolnoma pa so bile postavljene v ozadje, če ne ignorirane, razne mednarodne pogodbe, po katerih sta se Italija in Jugoslavija v povojnih desetletjih obvezali, da bosta ščitili manjšine (Londonski memorandum, Osimska pogodba).

Čeprav si je večina edina, da je zakon za manjšino pomemben dosežek (predvsem za Benečane), je očitno, da so razne manjšinske organizacije zadnje mesece pred sprejetjem počasi začele zavzemanje do zakona določeno distanco. Ta zakon ne predvideva pravzaprav nič novega, imel sem celo vtis, da nekaj jem-

"Končno zaščita!" (foto Roberto Miljkovič - D.T.T.Z. "Zois"-geometriška)

KDO SO LETOŠNJI NAGRAJENCI NA NATEČAJIH ZA MLADE UMETNIKE

Mesec februar poteka po celem slovenskem ozemlju v znamenju kulture in ustvarjalnosti. Tako je bilo tudi za mlade, ki deluje-

nastopili z branjem odlomkov literarnih prispevkov, iz katerih so prisotni spoznali stil in zgodbo posameznih del. Na tradicionalnih "Praznikih mladih ustvarjalcev" namreč voli najboljše prispevke na literarnem, kot tudi na likovnem in fotografskem področju tudi občinstvo. Da ne bi mnenje žirije vplivalo nanj, so prisotni morali izreči svojo sodbo preden so izvedeli za mnenje strokovnjakov. Tako se je publika odločila za dela sledečih mladih ustvarjalcev: na fotografskem področju je nagrado prejel **Martin Maver** z dvema fotografijama iz

Avtorica ni zapadla skušnjavi, da bi izkoristila paletu barv, ki ji jih je nudil motiv, temveč se je odločila za originalen pristop, ki še bolj poudarja posneti motiv.), drugo nagrado **Veronika Sancin** s Tihožitjem (UTEMELJITEV: Avtorica je uspela doseči plastičnost posnetega motiva s skrbno izbiro osvetlitve. Posebno prijetna je skrbno izbrana protisvetloba,

PRAZNIK MLADIH USTVARJALCEV V SKK IN MOSP

jo v okviru Slovenskega kulturnega kluba in Mladih v odkrivanju skupnih poti. Osrednji večer, v soboto 17. februarja, je bil posvečen nagrajevanju mladih, ki so se udeležili likovnega, fotografskega in literarnega natečaja. Tovrstne pobude so za mlade ustvarjalce zelo koristne, saj pripomorejo k temu, da mladi umetniki začnejo svojo pot na enem izmed teh umetniških področij in se na ta način začnejo uveljavljati.

IZBIRA PUBLIKE

Kot je za take večere že tradicija, so člani SKK in MOSP v Peterlinovi dvorani pripravili razstavo slik in fotografij, potem pa so člani gledališkega krožka SKK (Jasmin Risegari, Lavinia Škerlavaj, Mira Fabjan, Aleš Ferluga, Matteo Dimai in Tomaž Susič)

gorskega sveta, na likovnem področju je izbrala sliko mladega umetnika **Fabia Grilanca**, na literarnem pa je največ glasov prejel trio goriških študentov, ki se je skrtil za psevdonim **David Bandelli, Matjaž Klemše in Peter Gus**) z delom V Jugendstilu.

ZMAGOVALCI FOTOGRAFSKEGA NATEČAJA

Strokovna žirija pa se je glede nagrad drugače odločila. Fotografskih izdelkov, ki jih je prispevalo 9 avtorjev, je bilo 14, vsi pa so bili po mnenju žirije na več kot zadovoljivi ravni. Med izdelki, katere sta ocenjevala Peter Cvelbar in Marjan Jevnikar, je prvo nagrado prejela **Vanja Glavina** z beneškimi pustnimi maskami (UTEMELJITEV: Delo odlikuje smisel za kompozicijo, odličen grafični prikaz, posrečena izbira črno bele tehnike v kombinaciji z barvo.

ki presvetli solatni list in poudarja njegovo plastičnost), na tretje mesto pa sta se exaequo uvrstila **Martin Maver** s sliko, ki nosi naslov Spoštuj cestna znamenja (UTEMELJITEV: Slika ustavi čas v pravem trenutku, kar je lahko sad naključja in prisebnosti ali pa dobrega načrtovanja. Poleg duhovitosti je avtor podčrtal elementarno nalogo fotografije - ustavljanje časa.), in **Peter Jevnikar** s kompozicijo Ona (UTEMELJITEV: Kompozicija je sestavljena iz več črno belih portretov iste osebe. Avtor se lahko poigrava z različnimi osvetlitvami in izrezi in s tem odlično oplemeniti motiv. Ima tudi smisel za geometrično kompozicijo.).

ZMAGOVALKA LIKOVNEGA NATEČAJA

Na likovnem natečaju pa se je žirija, ki sta jo sestavljala Magda Tavčar in Štefan Pahor, odločila, da podeli samo drugo nagra-

Zgoraj: član žirije za fotografski natečaj Peter Cvelbar in odbornica MOSP Francesca Simoni nagrajujeta Veroniko Sancin.

Spodaj: publika pričakuje razglasitev zmagovalcev natečajev SSK.

do, in to zaradi prenzkega števila udeležencev in zaradi prevelikega razmaha v starosti avtorjev. Nagrado je dobila **Jana Pečar** s sliko Cvetje ob grobu (UTEMELJITEV):

Avtorica se poslužuje revnih in skoraj odpadnih materialov in jih zna oblikovati v poetično skladnost oblik in vsebin. Slika posreduje različne nivoje branja in sporoča otožnost ter minljivost. Avtorici se pozna velika pozornost do sodobnih načinov izražanja in pogum v izbiri "neprimernih" predmetov, s katerimi je sestavila neke vrste collage oz. lepljenko.)

Žirija je pohvalila tudi visoko slikarsko znanje avtorjev Fabia Grilanca in Marka Vodopivca, dobro podajanje s tehniko akvarela in peresa Nataše Gombač ter originalnost in sproščenost Elen Lupinc.

ZMAGOVALKI LITERARNEGA NATEČAJA

Literarnih del, ki sta jih ocenjevali Marija Cenda Klinc in Neva Zaghet, je bilo vsega skupaj osem. Izven konkurence je svoj prispevek poslal tudi mladi osnovnošolec Andrej Brešan iz Ločnika pri Gorici, kar dokazuje, da mladih piscev ne bo še tako hitro zmanjkalo. Posebnost letošnjega natečaja je bila tudi ta, da so prevladovala prozna dela, medtem ko pa se je za ciklus sonetov odločil samo en avtor. Tudi na literarnem področju niso podelili vseh treh nagrad,

temveč samo drugo in tretjo, ker ni bil po mnenju žirije noben izdelek tako dovršen, da bi si zaslužil prvo mesto. Drugo nagrado je tako prejela **Katja Vončina** iz Gorice z dramskim prizorom Zabava (UTEMELJITEV: Prizor prikazuje utrinek iz življenja skupine sošolcev. Avtorica je pokazala smisel za humor, v razgibanem slogu je podala vzdušje pričakovanja na večerno zabavo in ga je, kljub temu da besedilo ni dolgo, znala napolniti s teatralno dinamiko.) Tretjo nagrado pa je prejela **Zulejka Paškulin** z lirsko črtico V viharni noči (UTEMELJITEV: Lirska črtica ekspresivno podaja mladostno razburjenje na ozadju sugestivne viharne noči. Bogat besedni zaklad razodeva, da je avtor pazljiv bralec slovenske literature.)

Naj omenimo še, da so nagrade prispevali Zadržna kraška banka in draguljarna Malalan z Opčin ter založba Mladika iz Trsta.

DELOVANJE KROŽKOV

Vmesecu februarju so se nadljevala tudi srečanja raznih krožkov. Časnikarski krožek se je tokrat odločil za zunanjega gosta, Fabia Gergoleta, ki je nazorno orisal figuro posebne dopisnika. Gast se je namreč v zadnjih časih mudil v Turčiji, kjer je odkrival problem kurdskih priseljencev, saj je to vprašanje trenutno izredno

pereče v Evropi, kamor se Kurdi zatekajo pred tuškim etničnim čiščenjem. O tem in o marsičem drugem je torej stekel pogovor na srečanju, v četrtek 15. februarja. Udeleženci tečaja so gosta

veliko spraševali, razvil se je tudi pogovor o avtonomiji časnikarja in o objektivnosti medijev.

Bogato delovanje mladih se je v mesecu marcu še nadaljevalo in obogatilo, med drugim tudi na sestanku skupine iz mednarodnega krožka MOSP-I. Člani krožka so se srečali 10. marca in sestanek posvetili trem temam: pripravi na udeležbo na Easter seminarju, ki bo aprila na Slovaškem, pogovoru o poletnem potovanju v Frizijo, predvsem pa načrtovanju Autumn seminarja v Trstu. O vsem tem pa bomo podrobneje poročali v prihodnjih številkah Rasti.

SELEKCIJE ZA UDELEŽBO NA ROCK OTOČCU

Poleg krožkov pa je v pripravi tudi selekcija rock skupine iz zamejstva, ki bo na začetku julija nastopila na festivalu Rock Otočec, to je na najbolj pomembnem festivalu slovenske rock glasbe. Katera skupina pa bo to, še ne vemo, saj bodo selekcije na vrsti šele sredi aprila v lokalu Oxis v Križu. Na selekciji bodo nastopile sledeče skupine: Fiberglass, The Authentics, Staravrana, Floating Points, Charge, Anorexica, La cacca intorno, Snifferson Family, Anna non vuole. Žirijo bodo sestavljali člani MOSP-a, Kraških ovcarjev in še nekateri drugi glasbeni izvedenci.

Jadranka Cergol

Zgoraj: Košice na Slovaškem, kjer bo potekal letošnji Easterseminar.

Spodaj: Fabio Gergolet je v časnikarskem krožku predaval o vlogi posebnega dopisnika.

O b dnevu žena je nastala zamisel o anketi (ki nima nikakršne znanstvene ali drugače objektivne baze) glede tega, kdo je "zamejka leta". To naj bi bilo dekle, gospodična ali gospa, ki je po mnenju anketirane dela mladih največ storila za zamejstvo na tak ali drugačen način. Seveda niso vsi razumeli ankete v tem smislu...

Matjaž Zaccaria, 16 let- Jaz sem mnenja, da je zamejka, ki je letos najbolje predstavila zamejstvo Claudia Coslovich; olimpijske igre so res važna zadeval!

Daniel Piculin, 15 let- Po mojem je zamejka leta profesorica Irene Pecchiar, ki je zelo dobra biologinja in se je udeležila tudi seminarja v Ameriki. Poleg tega je tudi naša profesorica...

Andrej Schart, 15 let- Zamejka leta? Mislim, da je Lara Komar najprimernejša za to vlogo, saj je zastopala našo deželo na Miss Italia.

Tomaž Scarcia, 15 let- Počakaj, da pomislim... Zamejka leta bi lahko bila Mairim Keber. Zakaj? Ker je lepa!

Matej Iscra, 15 let- Spet z anketo? Kaj je zdaj...zamejka leta? Kako naj rečem, če ne poznam nobene zamejke? V smislu - nobene važne...

Peter Planinšek, 15 let- Miss Italia zelo važno lepotno tekmovanje...mislim, da je zamejka leta Lara Komar.

Matej Štolfa, 14 let- Zamejka leta je po mojem Eva Del Fabbro, saj smuča z mano.

Erik Cernigoj, 16 let- Lara Komar je gotovo najlepša zamejka...po mojem mnenju je torej tudi zamejka leta.

Matija Frandolic, 14 let- Kakšno vprašanje... je "Claudia Coslovich" dober odgovor?

Ivan Kralj, 15 let- Šport je zame zelo važen, ampak tudi lepota ni zanemarljiva... mah... lahko izberem dve možnosti? Zame sta zamejki leta tako Claudia Coslovich kot Lara Komar.

Paolo Biancuzzi, 24 let- Zamejka leta... v katerem smislu? Ah, tako kot Claudia Coslovich!

Andraž Štrekelj, 18 let- Kaj?! Zamejka leta... po mojem je Ylenia Zobec. Ima strašno lep glas.

Matej Susič, 29 let - Težko vprašanje. Izbral bom gospo, ki se je izkazala na področju, na katerega se najbolje spoznam, torej v likovni umetnosti. Po mojem je zamejka leta Magda Tavčar, ki je ustvarila čudovite ilustracije za otroke. V kratkem jih boste lahko občudovali v knjigi (ki jo bo izdala Mladika) otroških poezij Zore Tavčar Rebula.

Nekateri pravijo, da je mladost norost. Mogoče pa imajo le prav.

Iz rezultatov je razvidno, da je večina mladih zamejcev zelo občutljiva za ženske čare in jih poleg tega privlačuje le še šport, saj je politika "zelo suhoparna zadeva" in je zato "strašno oddaljena od interesov mladih", kultura pa "za biflone", ker "se že učimo dovolj med poukom in ne potrebujemo dodatne obtežitve izven šole" (no ja, našli smo tudi eno naj-zamejko-profesorico in eno naj-zamejko-likovnico...). Seveda niso vsi mladi zamejci tako... omejeni. Opravičujem se bralcem za svojo neobjektivnost, ampak prav veliko svetlih izjem tokrat nisem uspela anketirati.

Sara Magliacane

OB 8. MARCU - BOLJ ZA SALO KOT ZARES

"IZVOLIMO ZAMEJKO, LETA!"

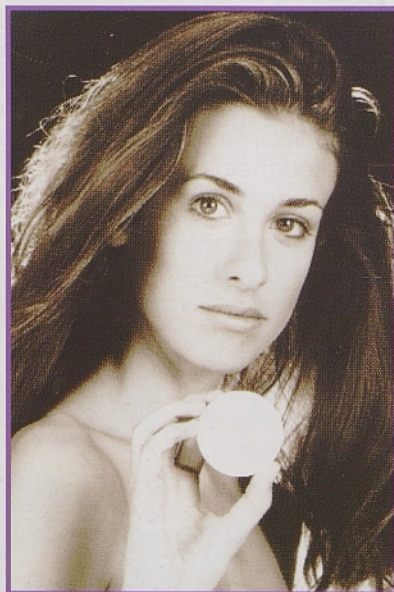
KDO BI ŠE LAHKO BILA "ZAMEJKA LETA" PO MNENJU UREDNIŠTVA

(NAVAJAMO PO STAROSTI, OZ. MLADOSTI, NE PO POMEMBNOSTI "ZASLUG"):

- **MATEJA ČERNIC**, dijakinja: Ne samo, ker je vsestransko aktivna - odlična dijakinja, uspešna športnica, skavtinja, pevka... Pač pa tudi zato, ker je kljub svojim mladim letom uspešno vodila otroške urice v goriški knjižnici Fajgel.
- **ANDREJKA MOŽINA**, pevka: Ker je septembra lani s takim uspehom nastopila na glasbeni oddaji Orion na RTV Slovenija, da so jo gledalci proglasili za zmagovalko glasbenega tekmovanja. Vsi zamejci bomo navijali zanjo, ko bo maja nastopila na finalnem tekmovanju za slovensko popevko leta.
- **RAFFAELLA PETRONIO**, pesnica: Da so njene pesmi zelo lepe ne mislimo samo v uredništvu Rasti (kjer že vrsto let objavljamo njene biserčke), pač pa tudi v Sloveniji. Poleti sta člana komisije literarnega natečaja, ki ga je razpisala mladinska revija Sončna pesem, Berta Golob in Vladimir Bartol, Raffaello razglasila za zmagovalko natečaja, na katerem so sodelovali mladi iz cele Slovenije.
- **MATEJKA BUKAVEC**, (bivša) skavtska načelnica: Več let je pridno vodila žensko (pa tudi moško)

Fantje so dovezetni (le) za ženske čare in šport.

Spodaj, Lara Komar.

Zgoraj: Claudia Coslovich.

vejo največje slovenske mladinske organizacije v zamejstvu. Ker se pripravlja na važen korak v svojem življenju, je krmilo organizacije za naslednji dve (ali več) let prepuščala kolegici Katji Volpi. Dobro delo tudi njej!

• **MARIJA HUMAR** in **SUZI FERFOLJA** sestri lojolki: Ker sta na dan novega leta v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja obljubili večno zvestobo Kristusu, se odpovedali posvetnemu življenju in postali sestri. Še dve dekleti iz naših krajev (Števerjana in Doberdoba) sta torej naredili - za današnje dni - pogumen korak in stopili v skupnost sester lojolk.

• **BREDA SUSIČ** in **POLJANKA DOLHAR**, publicistki: Ker sta "motorčka" dveh (edinih) mladinskih listov v zamejstvu. Tako Rast, kot Primorski pes postajata vedno bolj privlačni, razgibani in kakovostni mladinski prilogi. Saj tudi vi tako mislite, kajne?

• **TATJANA KRAVOS**, mamica: Ker je lani možu Marijanu, ravnatelju srednje šole Ciril in Metod, povila petega otročiča, malo Marto. Veselimo se s sestricami Nežo, Emo in Klaro ter z bratcem Nejcem. Obenem čestitamo prav vsem ženam, ki so v zadnjih 12 mesecih postale mamice. Živijo življenje!

• **MARIJA BRECELJ**, režiserka na Radiu Trst A in slovenski deželni televiziji: Ker režira že tretjo izdajo priljubljene televizijske oddaje Med dvema ognjema. Vsak od urednikov sicer navija za svojo (bivšo) šolo, vsi pa za Marijo in ekipo njenih sodelavcev, da bi še naprej vztrajala na tej poti.

• **LUČKA PETERLIN**, profesorica: Ne samo zato, ker brezplačno gara za našo skupnost (predvsem za mlade amaterske igralce), ampak tudi ker si upa na glas povedati, če je kdaj "zadovoljna, ma ne preveč"... Veliko ljudi - tudi mladih - mislimo podobno kot ona.

Zamejke leta pa so še vse tiste gospe in dekleta, ki vas tukaj žal nismo omenili, ki pa tiho in nesebično delate v prid našim družinam in slovenski skupnosti v Italiji. Vsem smo hvaležni za to, kar nam dajete!

V OSPREDJU

G8 v TRSTU

Ministri za okolje sedmih najbolj industrializiranih držav (Francije, Italije, Japonske, Kanade, Nemčije, Velike Britanije in ZDA) ter Rusije, so se od 2. do 4. marca zbrali v Trstu, da bi se pogovorili o "zdravstvenem stanju" našega planeta. Vrh od vsega začetka ni predvideval nikakršne obvezujoče

odločitve, tako da se je vse skupaj skorajda omejilo na zgolj informativni forum. Ključni problem je predstavljalo nadaljnje oviranje ZDA podpisu t.i. Kyotskega protokola o konkretnem zmanjšanju izločanja škodljivih plinov, katerih glavni proizvajalec so prav Združene države. Novozvoljeni predsednik te velesile se je sicer v svoji volilni kampaniji odločno zavzemal in obvezal za razrešitev vprašanja okolja, "povsem nepričakovano" pa se je okrog polovice tega meseca domenil z ameriški industriji in jim praktično podlegel njihovim zahtevam.

Na vprašanje: "Zakaj se proti onesnaževanju ne ukrepa odločno?", lahko odgovorimo s primerom finančne operacije: vprašanje okolja je problem, ki zahteva investicije na dolgi termin, kar ne pomeni pet ali deset let, pač pa vsaj desetkrat daljše obdobje. Čemu naj bi torej investitor trosil za operacijo, za

katero zagotovo ve, da mu v teku lastnega življenja ne bo prinesla nikakršnega dobička? (Čemu si torej nakopati sovraštvo najbolj produktivnega sektorja lastne države?)

"Gibanje iz Seattla" - kot so ga poimenovali mediji - spremlja srečanja, kot je bilo tole zadnje v Trstu, prav zato, ker nasprotuje (tako izraziti) zlorabi oblasti s strani ljudi, ki so na ključnih mestih svetovne politike paradoksn prav zato, ker naj bi po demokratičnih pravilih predstavljali voljo "večine". Ljudje - volilci se čedalje bolj zavedamo spreminjanja naravnih pojavov in ritmov, ki smo jim vsak dan priča in ki so posledica zlorabe okolja. Segrevanje atmosfere, topljenje ledu na tečajih, pojav (tudi pri nas) čedalje daljših deževnih obdobjih, "zime-nezime", nenavadno vroča poletja "bolno sonce" in podobno so simptomi pretirane izkoriščanja narave s strani človekove roke, ki zahtevajo odločne ukrepe.

"Gibanje iz Seattla" je čedalje bolj številno. Na zadnji manifestaciji, ki je spadala med številčno najskromnejše, je štela okrog tri tisoč ljudi. Jedru mladih iz socialnih centrov in mladih komunistov, so se pridružili številni ljudje vseh starosti in političnih idej, ki jim ni vseeno, kakšen bo odgovor na vprašanje: "V kakšnem svetu bodo živeli naši otroci in vnuki?"

Erika Hrovatin

Dragi bralci! Predstavljamo vam novo rubriko, ki se bo odslej pojavljala na straneh Rasti. Gre za "Priročnik za zapeljevalce". Morda je kdo od vas

PRIROČNIK ZA ZAPELJEVALCE

v lanskem letu to rubriko že opazil na straneh Novega glasa, v kotičku, ki je bil namenjen mladim. No, ker smo v časnikarskem krožku MOSP-SKK, kjer se zbira jedro uredništva Rasti, ugotovili, da je veliko pozornih bralcev opazilo to rubriko in jo z velikim zanimanjem bralo, smo se odločili, da avtorico "priročnika" prosimo, če lahko ponatisnemo njene članke. Zdelo se nam je, da bi v časopisku, kakršen je naš, ki je namenjen predvsem mladim, članke prebralo še več mladih, saj je tema pisana njim na kožo. Avtorica, ki se skriva za psevdonimom Biba, je z veseljem pristala na ponatis, še več, včasih bo že objavljenim članikom dodala kako novo, izvirno poglavje za naše bralce. Upamo, da se boste ob branju zabavali in se naučili kaj ... koristnega!

Breda Susič

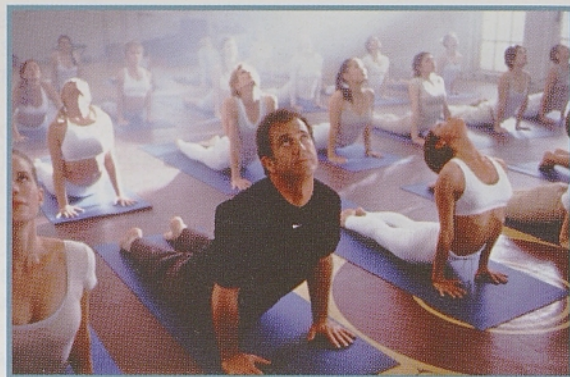
Ste videli film "What women want", v katerem igrata Mel Gibson in Hellen Hunt? V njem se glavnemu junaku zgodi majhna "nesreča", zaradi katere pridobi čudežen dar: sposobnost, da bere ženskam in dekletom v mislih. To mu v hipu spremeni življenje: spusti se v zapleteni ženski svet in prvič resnično razume žensko psiho.

Nekateri fantje pravijo, da žensk ne razumejo. No, bodimo odkriti: težko bomo srečali sploh kakega fanta, ki ne bi mislil česa takega... Seveda, saj ne more biti drugače! Ženske prihajamo namreč z Venere, moški pa z Marsa, to ste menda slišali tudi v filmu. Kaj to pomeni?

Mars in Venera simbolno predstavljata določene značilnosti človeškega značaja: kdor pozna astrologijo ali malo mitologije in ve, da je Mars bog vojne, Venera pa boginja ljubezni in lepote, bo prav kmalu razumel, za kakšne značilnosti gre.

Toda o tem bomo podrobneje spregovorili kdaj kasneje.

Prijatelj Marko se mi je nekoč pritoževal, kako ne more razumeti dekleta, ki mu je všeč: "Zdi se mi, da vsako stvar tako komplicira. Najprej imam občutek, da sem tudi jaz njej

všeč, potem spet ne. Pravi, da mora presoditi situacijo v celoti, da se še ne more odločiti zame, čeprav me ima rada... Kdo sploh razume, vas, ženske...". Ubogi Marko! Za fante so take situacije včasih res zelo mučne. Za dekleta pa prav tako: v Markovem primeru mu njegova izvoljenka ni hotela nagajati, ni ga hotela zafrkavati, kot je morda on zasumil. Problem je bil v tem, da se je ona želela odločiti za zvezo šele takrat, ko bi razvozerala vse probleme, ki bi lahko bili povezani z začetkom skupne hoje. Marko teh problemov ni še zaznal, ker ni bilo v njegovi naravi, da bi skrbel že za bodočnost, da bi se obremenjeval s težavami, ki jih še ni bilo. Ženska pa večkrat kar intuitivno vidi naprej, razmišlja bolj celovito, ne pa "po predalčkih".

Fantje največkrat rešujejo problem za problemom: odprejo predalček, potegnjejo iz njega težavo ali sitnost in se z njo spopadejo. Dekleta imajo čisto drugačno tehniko: pri njih so situacije, v katerih se znajdejo, kot njihove torbice. Dragi fantje, ste že kdaj poskusili pokukati v kako žensko torbico? Za moške je prava skrivnost, kako in čemu je v njih nametano vse mogoče, tudi take stvari, ki se fantom zdijo popolnoma odvečne. Dekleta pa dobro vedo, da bodo v točno določenem trenutku potrebovale natančno vse tiste predmete, ki jih nosijo v torbici. Dekleta morajo imeti kontrolo nad vsem, se vnaprej oborožiti za vsak morebiten problem, razmišljajo celovito, večplastno. Zato se fantom zdi, da so komplicirane...

No, ali ni to tisto, kar tako presenetli in presune junaka filma What women want?! Junaka - ki je bil vedno prepričan, da razume ženske, samo zato, ker je imel uspeh z njimi - presune ugotovitev, kako se je v resnici uštel. Po drugi strani pa ga presenetli to, kako fascinantna je ženska duša, ki je vsa naravnana k temu, da bi ljubila. Pravi uspeh pri osvajanju doseže šele takrat, ko dojamemo to različnost in upošteva žensko čutenje, njeno drugačno občutljivost.

No, pa povejte, če se torej ne splača potruditi se in malo bolje spoznati, kakšni so prebivalci Marsa, kakšne pa prebivalke Venere?! Če ste se o tem prepričali, vas pričakujem v naslednji številki Rasti!

Vaša Biba

Ali poznate irski step ples? Do pred sedmimi leti tega izraza ni poznal nihče razen Ircev. Vse pa se je spremenilo v trenutku, ko je leta 1994 na tekmovanju Evrovizijske pesmi v Dublinu z nastopom, ki je trajal borih sedem minut, skupina Riverdance gledalce dobesedno prevzela.

Sama sem se začela zanimati za to skupino, ko me je nekega večera irska glasba pritegnila pred televizijski ekran. Po tistem večeru sem še večkrat zasledila njihov show, ki so ga predvajale razne nemške televizijske postaje, pa tudi RTV Slovenija. Občutke, ki ti jih posreduje izredno ritmična glasba, katere ritem je poudarjen s plesalčevim udarjanjem nog ob tla, je neopisljiv. Pred letom dni sem si na Dunaju ogledala predstavo v živo, ki jo je izvajala skupina Riverdance. Dobri dve uri trajajoči show je zares nekaj enkratnega. Odrska zasedba šteje okoli sedemdeset plesalk, plesalcev in glasbenikov.

Bistvo predstave ni samo ples. Plesalci nam prikažejo celotno zgodbo irskih izseljencev v Ameriko, njihovo trpljenje in domotožje. V Novi deželi se soočajo z različnimi kulturami in ljudskimi tradicijami, vsa ta raznolikost pa najde navsezadnje stično točko v lju-

ČAR IRSKEGA PLESA V LJUBLJANI

bezni do plesa. V

Ameriki pride tudi do prelivanja tradicij - irski ples preide npr. tudi pod vpliv španskega flamenca, kjub temu pa Irci v Ameriki ne pozabijo, kako važno je ohraniti lastno kulturo in narodno identiteto. Osnovno tematiko prepleta ljubezenska zgodba zaljubljenec, ki ju ta selitev loči - v stilu West Side Story. Med vsako plesno točko je nastopil solist (plesalec) ali pa pevška skupina, ki nastopa v zasedbi Riverdance-a.

Glasbo, ki je osnova za ples, igrajo v živo. Pravi orkesterček je sestavljen iz osmih članov. Ti izvajajo irsko glasbo s svojimi tipčnimi instrumenti (med katere spadajo tudi značilni irski bobenček - bodhrán, piščalka - tin whistle in busuki - kitari podoben instrument z osmimi strunami). Tradicionalno glasbo pa so dopolnjevali tudi moderni instrumenti. Kot zanimivost lahko povem, da so v petdesetih letih irski glasbeniki obiskali celo vrsto evropskih držav (in med njimi tudi Slovenijo), od koder so prinesli za tiste dežele značilna glasbila. Njihovi izdelovalci glasbil so na osnovi vsega zbrane eksperimentirali in iskali novo glasbilo z optimalnim zvokom za irsko glasbo. Tako so izdelali posebne vrste brenkalo - irski busuki, ki s svojim zvokom povezuje vzhod z zahodom.

Irski step ples se je v zadnjih letih zelo razvil. Dve leti po debutu plesne skupine Riverdance so sestavili drugo skupino Lord of the Dance. Glavni pobudnik za to skupino je bil nekdanji Riverdance-ov solist in koreograf Michael Flatley. Riverdance in Lord of the Dance sta večji skupini, razdeljeni pa sta na več zasedb. Te zasedbe lahko nastopajo istočasno na različnih koncertih sveta. Uveljavljena pa je tudi manjša skupina Magic of the Dance, v

kateri nastopajo še neizkušeni plesalci, ki so na nek način še "začetniki" v tej umetnosti, čeprav se je večina plesalcev začela ukvarjati s stepom že na osnovni šoli. To so še zelo mladi plesalci, saj se njihova povprečna starost suka okoli 20 - 21 let.

Skupina Magic of the Dance se je predstavila s svojim show-om tudi v Ljubljani. Sama sem si jo ogledala na začetku letošnjega šolskega leta, ko je v Hali Tivoli nastopila dvakrat. V slovensko predstolnico se je ta skupina vrnila tudi pred kratkim: 18. marca, ko je nastopila dvakrat v istem dnevu.

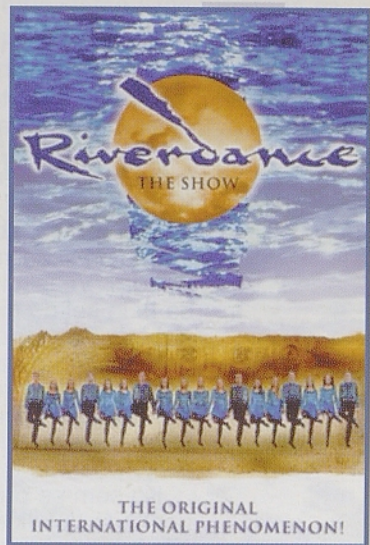
Vsem tistim, ki te plesne zvrsti in teh skupin niso še nikoli slišali omeniti (kar ni čudno, kajti v italijanskih krogih show businessa svetovno znane skupine Riverdance sploh ne poznajo), se ponuja velika priložnost. Proti koncu aprila bo v ljubljanski Hali Tivoli prvič v Sloveniji nastopila skupina Lord of the Dance. Kot sem že prej omenila, vodi to skupino

Michael Flatley, ki je vpisan v svetovno Guinnessovo knjigo rekordov kot step plesalec, ki v eni sekundi udari kar 32-

krat s stopali ob tla. Ta svetovni fenomen bo s svojo skupino torej nastopil v Ljubljani 24., 25. in 26. aprila. Na koncu naj vam še kot zanimivost povem, da so za ta show (Lord of the

Dance) porabili preko 700 delovnih ur, potrebnih je 6-velikih tovornjakov za prevoz vse opreme, 3000 ojačevalnikov, saj je treba slišati vsak udarec noge, in oder je velik 300 kvadratnih metrov. Na eni turneji uničijo preko 600 parov plesnih čevljev, do sedaj so imeli preko 3000 nastopov in predstavo si je ogledalo po celem svetu preko 7 milijonov ljudi.

Torej, konec aprila vsi v Ljubljano, da si ogledamo svetovni fenomen irskega step plesa! Da ne boste med tistimi 60-imi milijoni prebivalcev neke države, ki že nekaj let svetovno znanega showa še vedno ne poznajo. V Ljubljani pa Biodh spraoi agaibh! - po irsko: Uživajte!

Staška Cvelbar

Privid

Leto dni je minilo od takrat. Leto dni že nisem videl nobenega od starih sošolcev, mogoče katerega tu pa tam, slučajno v mestu. Nihi enkrat, nihi za sekundo, pa nisem več videl Maje. Kako rad bi jo videl. Koliko stvari bi ji rad povedal. Koliko skrivnosti bi ji rad razkril. Koliko vprašanj bi ji rad zastavil.

Včasih si želim, da bi videl Sandro. Včasih imam pomisleke, da bi le šel do nje, preveril, ali še živi tam - da bi jo videl.

Vsak dan se zjutraj pogledam v ogledalo, vsak vogalček svojega obraza. Tega dolgo nisem mogel početi, samo misel na to se mi je gnusila. Sedaj sem se navadil na svojo podobo.

Ko sem se prepuščal ljubezni, sem bil najmočnejši človek na svetu. Toda komaj mi je obrnila hrbet, sem se spremenil v posebljenost strahu in negotovosti. Tavam v nekakšnem vrtincu upanja in nesreče. Kot bi mi po tistem neka višja sila izsrkala vsa čustva, kar sem jih imel; kot bi mi nekakšni zli duhovi vcepili praznino v srce. Še toliko spoštovanja nimam do sebe, da bi se prepričal, ali naj ponovno za-

živim, ali naj se pripravim na popoln preobrat.

Ničkolikokrat sem si rekel, da bom storil korak, ki se ga tako bojim, in ponudil mir svoji duši. Toda znotraj mene me neki glas še vedno zaustavlja. Če bi lahko vedel, da nimam za kaj

skrbeti, bi lahko začel vse znova, si govorim. Vsak človek ima pravico, da začne znova, da se znebi železne krogle, ki jo ima privezано na nogi. Točno bi lahko vedel, kaj je dobro in kaj ni. Kar sem dal skozi, me je izurilo, si mislim; sedaj vem, kako se svet vrti. A kaj mi pomaga, ko pa sam krožim okoli samega sebe in se nikamor ne premaknem. Še tiha Luna naredi več poti. Mogočna Luna, ki premika morja in povzroča valovanje v ljudeh. Kako si me lahko izdala?

Takrat smo bili na prehodu med spečnostjo in prebujenostjo, med nevednostjo in razsvetljenostjo. Tako smo bili prepričani, da vemo vse o sebi in ostalih, da nam ni bilo treba komunicirati, zato se tega nismo nikoli naučili. Bili smo vsak zgodba zase in še vedno tako enaki, da smo se s časom naučili strahu pred identiteto. Oponašali smo zunanji svet, a nikoli nismo uvideli, da zunanjega sveta ni oziroma, da smo del zunanjega sveta tudi sami. Nismo uzavestili, da obstajamo prav tako, kot obstajajo milijoni drugih ljudi, o katerih slišimo govoriti v dnevnikih, po televiziji, v kinu. Toda prej ali slej se izkaže, da ravno ti ljudje, ki se nam zdijo večni, čeprav vsak dan umirajo, predstavljajo iluzijo naše lastne realnosti. Verjamemo v njih in v njihov obstoj, sami pa pozabimo živeti.

Kje bi potemtakem lahko zarisali mejo med realnostjo in iluzijo? Med ljubeznijo in sovraštvom? Med življenjem in smrtjo? Kje le, če ne ravno tam, na tistih temnih poteh, kjer smo vedno sami, kjer nas obdajajo misli in zgodbe tujcev, v katere smo verjeli; kje drugje, če ne ravno na tistih ulicah, kjer so sence večne in je čas samo tako hiter, kot mu mi določimo. Tam so vsi odgovori, ki jih hočemo imeti iz ust, ki pa ne poznajo našega jezika. Samo tam, v tisti osamljenosti, so odgovori, ki jih iščemo: na temnih cestah, kjer zaklinjena miruje naša duša.

Luka Pieri

(foto Erik Piccini - Znanstveni licej)

OB PRILIKI 50-LETNICE ZAMEJSKEGA SKAVTIZMA

LITERARNI NATEČAJ

za najboljši roman, povest ali črtico.

obvezna tematika: *skavtsko življenje*
rok oddaje: *31. december 2001*
na naslov: *ul. Risorta 3, 34131, Trst.*

Izdelke je treba šifrirati in oddati v zaprti kuverti s šifro, znotraj te kuverte pa naj bo druga zaprta kuverta s šifro, notri pa vsi osebni podatki avtorja.

Nagrade: **1. mesto:** *1.000.000 lir*
2. mesto: *500.000 lit*
3. mesto: *250.000 lit*

Izdelke bo ocenila posebna komisija skavtskih literarnih izvedencev.